

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2MCdo/10/2012
Identifikačné číslo spisu:	7203899985
Dátum vydania rozhodnutia:	25.07.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:7203899985.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom v Bratislave, Štúrova 5, proti povinnému I. S., zomrelému XX.X.XXXX, o vymoženie 64,30 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 37 Er 792/2003, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 21. októbra 2011 sp. zn. 14 CoE 120/2011 v spojení s uznesením Okresného súdu Košice II z 31. mája 2011 č.k. 37 Er 792/2003-11, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 21. októbra 2011 sp. zn. 14 CoE 120/2011 a uznesenie Okresného súdu Košice II z 31. mája 2011 č.k. 37 Er 792/2003-11 vo výroku o trovách exekúcie a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súde Košice II na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II uznesením z 31. mája 2011 č.k. 37 Er 792/2003-11 exekúciu zastavil (§ 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, § 19 a § 103 O.s.p., § 7 Občianskeho zákonníka) a súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súdny exekútor podal podnet na zastavenie exekúcie, pretože povinný XX. U. XXXX zomrel. Vzhľadom na úmrtie povinného, súd nemohol pri rozhodovaní o trovách exekúcie súdneho exekútora postupovať podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku a zaviazal ho na úhradu trov exekúcie a rovnako nemohol postupovať ani podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, pretože oprávnená zastavenie exekúcie nezavinila. Súd preto rozhodol tak, že náhradu trov exekúcie súdnemu exekútorovi nepriznal.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie súdneho exekútora uznesením z 21. októbra 2011 sp. zn. 14 CoE 120/2011 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Výslovil, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie odôvodnil tým, že dôvody uvedené v uznesení súdu prvého stupňa sú správne a presvedčivé a to pokiaľ ide o zistenie skutkového stavu veci ako aj o právne posúdenie. Skutkový stav sa nezmenil ani v priebehu odvolacieho konania, preto na zistenia uvedené v odôvodnení uznesenia a na právne normy, ktoré použil súd prvého stupňa odvolací súd poukázal v celom rozsahu. Ustanovenie § 203 ods. 1, 2 Exekučného poriadku, ktoré umožňuje rozhodnúť o uložení povinnosti uhradiť trovy exekúcie aj inému účastníkovi ako je povinný je výnimkou zo zásady, že trovy

exekúcie hradí podľa § 196 a § 197 Exekučného poriadku povinný. Vzhľadom na to, že povinný zomrel v priebehu exekučného konania, dedičské konanie po nebohom povinnom (poručiteľovi) bolo pre nemajetnosť zastavené a zároveň neboli splnené zákonné podmienky na náhradu trov exekúcie oprávnenou podľa § 203 ods. 1, 2 Exekučného poriadku, odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu o trovách exekúcie za vecne správne. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu v časti trov exekúcie podal na základe podnetu súdneho exekútora mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Žiadal v napadnutej časti rozhodnutia súdov nižšieho stupňa zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Podľa jeho názoru bol týmito rozhodnutiami porušený zákon. Uviedol, že pokiaľ k zastaveniu exekúcie došlo rozhodnutím súdu z niektorého z dôvodov uvedených v ustanovení § 57 Exekučného poriadku, rozhodne súd aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie. V prejednávanej veci povinný v priebehu konania zomrel. Povinnosti vyplývajúce z exekučných vzťahov však smrťou povinného nezanikajú (§ 37 ods. 3 Exekučného poriadku), ale prechádzajú na dedičov, ktorí sa okamihom smrti poručiteľa stávajú subjektom jeho práv a povinností a veritelia môžu od nich žiadať uspokojenie svojich pohľadávok do výšky nadobudnutého dedičstva. V tomto prípade však poručiteľ žiadny majetok nezanechal a dedičské konanie bolo zastavené podľa § 175h ods. 1 O.s.p. pre jeho nemajetnosť. Súd mal preto konanie zastaviť z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Dedičia nevstúpili do žiadnych povinností poručiteľa, pretože tento bol nemajetný a preto použitie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku pre zastavenie exekúcie nebolo správne. Vzhľadom k tomu súd nesprávne rozhodol aj o trovách exekúcie. Pri náhrade trov konania mali súdy vychádzať z § 203 ods. 2 prvá veta Exekučného poriadku.

Oprávnená a súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky nevyjadřili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky je dovolací súd viazaný rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom vrátane jeho obsahového vymedzenia (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.). Obligatórne sa zaoberá len vadami konania uvedenými v § 237 O.s.p. a inými vadami, pokiaľ tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Takéto vady dovolací súd nezistil; dovoľateľ uvedené vady v konaní a rozhodnutí súdov v mimoriadnom dovolaní ani nenamietal.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky v mimoriadnom dovolaní ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Pri posudzovaní námietok v mimoriadnom dovolaní vzal dovolací súd na zreteľ, že vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (§ 5 ods. 2 Exekučného poriadku), ďalej že za výkon exekučnej činnosti patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času (§

196 Exekučného poriadku) a napokon, že súdom poverený exekútor má pri rozhodovaní o trovách exekúcie postaviť účastníka konania (§ 37 ods. 1 Exekučného poriadku).

Pokiaľ k zastaveniu exekúcie došlo rozhodnutím súdu z niektorého z dôvodov uvedených v ustanovení § 57 Exekučného poriadku, rozhodne súd aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie (viď § 200 ods. 2 Exekučného poriadku). Rozhodnutie súdu musí teda v týchto prípadoch okrem výroku o zastavení exekúcie obsahovať aj výrok o náhrade trov exekúcie.

Podľa § 203 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený.

Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. Dedič zodpovedá do výšky nadobudnutého dedičstva za poručiťove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťovou smrťou (§ 460 a § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ak poručiť nezanechal majetok, súd konanie zastaví (§ 175h ods. 1 O.s.p.); dedičov upovedomuje o dedičskom práve len v prípade, že dedičské konanie nebolo zastavené podľa § 175h O.s.p. (§ 175i ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku exekúciu súd vyhlási za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie.

V danej veci povinný v priebehu konania zomrel. Povinnosti vyplývajúce z exekučných vzťahov však smrťou povinného nezanikajú (§ 37 ods. 3 Exekučného poriadku), ale prechádzajú na dedičov, ktorí sa okamihom smrti poručiteľa stávajú subjektom jeho práv a povinností a veritelia môžu od nich žiadať uspokojenie svojich pohľadávok

d o výšky nadobudnutého dedičstva. V tomto prípade však poručiť žiaden majetok nezanechal a dedičské konanie bolo právoplatne zastavené podľa § 175h ods. 1 O.s.p. pre jeho nemajetnosť. Dovolací súd sa preto stotožnil so záverom generálneho prokurátora, že exekučný súd mal konanie zastaviť správne z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani

na úhradu trov exekúcie (§ 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku). Prípadní dedičia nevstúpili do žiadnych povinností poručiteľa, pretože tento bol nemajetný, a preto použitie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku pre zastavenie exekúcie bolo nesprávne. Následne okresný súd rozhodol nesprávne aj o trovách exekúcie, ktoré je povinná znášať oprávnená aj keď zastavenie exekúcie nezavinila, pretože exekučné konanie bolo zastavené pre nemajetnosť povinného (§ 203 ods. 2 Exekučného poriadku). Možno preto uzavrieť, že súdy nižšieho stupňa nesprávne vyhodnotili dôvody zastavenia exekúcie a tým nesprávne rozhodli aj o trovách exekúcie. Obdobne už rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 30. novembra 2006 sp. zn. 2 M Cdo 1/2006. Aj občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na svojom zasadnutí 13. decembra 2011 schválilo na uverejnenie v zbierke súdnych rozhodnutí rozhodnutie z 30. mája 2011 sp. zn. 7 M Cdo 5/2011 s rovnakým právnym záverom.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že generálny prokurátor Slovenskej republiky dôvodne podal mimoriadne dovolanie, keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenia súdov oboch stupňov v napadnutej časti a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 2, 3 O.s.p.), v ktorom bude právny názor dovolacieho súdu vyslovený v tomto rozhodnutí pre tento súd záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného, ako i dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.